



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Christianæ. Institvtionis Formula

Sonnus, Franciscus

Sylvædvcs, 1570

Tractat. Quintus. De Virtutibus ac Vitijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30409

DE VIRTUTIBVS.

cia si tollas, periêre Cupidinis
arcus. Luxum insuper a se cibis
& potus penitus abdicabunt.
Sine Cerere enim & Baccho
friget Venus.

MAGISTER.

At sacris testimonijs te vti,
hec te docere malo. DISC.

Eze. 16. Etia citare possum Ezechie-
le prophetâ: cuius testimonio
Ociû, & saturitas panis, & abun-
dantia vini, & superbia vite fe-
cerunt olim Sodomam venire
in abominabiles quasdâ abu-
siones carnis. Tertio cõfugiet
ad auxilia diuina, quæ nullis
desunt deuotè petëtibus.

MAGISTER

1. Co. 12. Domino dicete ad Paulû gra-
tissimè retatû, Sufficit tibi gra-
tia mea.

TRACTATVS QVINTVS

de virtutibus ac vitijs.

DE DVABVS VIIS. 4

AC VITIIS. 29

MAGISTER.

Quæ sūt illæ duæ viæ, de quibus Saluator docet Math, septimo?

DISCIPVLVS.

Via virtutum, & via vitiorum, per quas hic ingredimur, vel ad vitam vel ad perditionem,

MAGISTER

Cur illa arcta, ista verò dicitur spatiosa?

DISCIPVLVS.

Quia vno duntaxat modo contingit bene facere, infinitis vero modis malè. Virtus regulata actio est in præfinitum tendens scopum. Vitiū verò nec scopum habet nec regulā rectæ actionis admittit: sed deficit, sed aberrat, idque tot modis quot cuiq; libitum fuerit. Et quò magis aberrauerit, eò plus vitiosa actio efficitur.

magis

DE VIRTUTIBVS.

MAGISTER.

Cur autē tā multi viā vitiō
tam verò pauci ingrediuntur
viam virtutum?

DISCIPVLVS.

Quia ab arte deficere vel re-
gula facillimū est. Rursū qui
colit ardua virtus. Vitiū verò
in procliui est omnibus. Sed

Gē. 3. & Scriptura inquit, Sensus &
cogitatio humani cordis in
malū prona sunt ad adoleſcē-
tia sua: Originis peccato cū-
ctis inferente & in malū pro-
pentionē, & à bono admiran-
dam quandam auersionem.

De Tribus Virtutibus Theologicis.

MAGISTER.

Q Vāro autem, quæ sint po-
tissimæ Christianorū vir-
tutes, ceteris Deo gratiores?

DISCIPVLVS.

1. Co.
13.

Fides, Spes, Caritas: maxi-
ma au-

AC VITIIS. 93

autem horum Charitas.

MAGISTER.

Quid Fides?

DISCIPVLVS.

Indubitatus assensus, quo
mens firmissimè inhæret ver-
bo diuino.

MAGISTER.

Quid Spes?

DISCIPVLVS.

Certa expectatio eternorū bo-
norū ex promissione Euange-
lica.

MAGISTER.

Quid Charitas?

DISCIPVLVS.

Syncera beneq; ordinata dile-
ctio, qua Deus propter se & su-
per omnia diligitur: proxim⁹
verò in Deo vel propter Deū.

MAGISTER.

Habent ne istæ virtutes pecu-
liarē quandā appellationē?

DISCIPVLVS.

Haben-

DE VIRTUTIBVS
Habent. Vocantur enim The
ologicae siue diuinae virtutes.
MAGISTER.

Qua de causa?

DISCIPVLVS
Quia e cordibus hominum
Deo infusae deiformes homi-
nes efficiunt. Et omnis de Deo
traditio huc tendit vt menti-
bus nostris rite inferantur.

De virtutibus Cardinalibus.

MAGISTER.

PERge nunc de alijs virtuti-
bus quod meministi reci-
tare.

DISCIPVLVS.

Sunt praeterea virtutes quas
Cardinales siue Officiales nu-
cupamus, videlicet, Prudentia,
Iustitia, Fortitudo, & Tempe-
rantia. Prudentia recte iudi-
cat de rebus riteq; circumspi-
cit agenda. Iustitia quicunq; q
suum

suum est, tribuit. Fortitudine
verò, constantiam animi, tam
in aduersis quàm prosperis re-
tinemus. Temperantia autē
appetitum moderamur, ne
metas transfiliat legis.

MAGISTER.

Quare Officiales virtutes di-
cuntur aut Cardinales?

DISCIPVLVS.

Ideo, quòd in ipsis velut Car-
dinibus quibusdam voluitur
vitæ bene institutæ officium.

MAGISTER.

Humilitas verò & mansuetu-
do sunt ne veræ virtutes?

DISCIPVLVS.

Verissimæ, quas peculiariter
Christianas vocare licet: non
quòd aliæ nō sint Christianæ,
sed quod de his nominatim
dixerit Christ⁹, Discite à me, Mat.
quia mitis sū & humilis cor-
de: quòd-

DE VIRTUTIBVS

quoddq; olim inter Philo-
phos fuerint cōtemptui tan-
quam degeneris animi notq;

De Donis Spiritus sancti.

MAGISTER.

DE Spiritibus quibus affla-
mur cælitus, hoc est, de
donis Spiritus sancti, quid
meministi?

DISCIPVLVS.

Esai.
xx.

Quod septē sint numero se-
cundum Esaiam Prophetā, vi-
delicet, Spiritus sapiētię, spiri-
tus intellectus, spiritus cōfi-
lij, spiritus fortitudinis, spiri-
tus scientię, Spiritus pietatis,
spiritus timoris Domini. Qui-
bus velut afflatibus quibus-
dā diuinis excitatur, & impel-
latur mens nostra ad genuinā
virtutum operationem.

De beatitudinibus.

MAGISTER.

Scopus

Scopus vitæ Christianæ omniumque virtutum est beatitudo, quæ sanè non vna, sed multiplex inuenitur. Quæro igitur, quot sint beatitudines secundum Euangelium Christi?

DISCIPVLVS.

Octo. Beati (inquit Saluator) Mat. pauperes spiritu, quoniã ipso rum est regnum celorum. Beati mites quoniã ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent, quoniã ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt & sitiunt iustitiam, quoniã ipsi saturabuntur. Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam, quoniam ipsorum est

DE VIRTUTIBVS.

rum est regnum cælorum.

MAGISTER.

Ex voce, Beati, octies repetita
facile est intelligere octo nu-
mero esse beatitudines. Cæ-
rum paupertas, luctus, perse-
cutio, quid habet in se beati-
tudinis?

DISCIPVLVS

Non ipsa paupertas, siue re-
rum indigentia, sed pauper
esse spiritu fidei, hoc est, vere
humilem esse, & nō inflatum
vllis vel fortune, vel corporis,
vel animi dotibus, neq; spe-
rantē in incerto diuitiarum,
nec corde illis addictum, siue
affluant siue periant, hoc ve-
rè beatificat: quia facit ius ha-
bere in ipsum regnū Dei cæle-
ste. Sic luctus, sic persecutio
in sese nihil adferūt beati-
tudinis. Verū spiritu lugere

quod

q̄ verè lugendū est, putā pec-
catum, & ea in quæ peccando
incidimus, nempe exiliū, mi-
serias, captiuitatem, seruitu-
tem, cæteraq; eiusmodi, item
spiritu patienter sustinere per
secutiones propter iusticiam,
aut propter Christū, aut pro-
pter veritatis amorem, hæc
sanè multum beatificant, quia
dignum faciunt, illud quidem
cōsolatione Dei, hoc verò reg-
no cælesti.

MAGISTER.

Lando, de cæteris quoque di-
ces similiter,

MAGISTER.

De bonis verò operib⁹ quid
cēses? DISCIPVLVS.

Quod sint fructus fidei, sig-
naque iustitiæ.

MAGISTER.

Vtique sic se res habet. Ve-
rum an

DE VIRTUTIBVS.

rum an ne Deus habet respectum ad bona bonorum hominum opera, tãquã remuneratione digna.

DISCIPVLVS.

Haud dubiè: dicit enim Scriptura, Respexit Deus ad

Gẽ. 4. bel, & ad munera eius. Dicit

Ro. 7. præterea, Reddet Deus unicuiq; secundum opera sua.

Sicuti enim ira & indignatio

Ro. 2. Dei, tribulatio insuper & angustia in omnem animam hominis operantis malum: sic & gloria Dei, & honor, & pax omni operanti bonum. Igitur tam est respectus Dei ad bona opera in remunerandis iustis, quàm ad mala opera in puniendis impijs.

MAGISTER.

Hinc tradit nobis indubitata regulam idem Apostolus, dicitur

lus, dicens, Omnes nos mani
festari oportet ante tribunal
Christi, ut referat unusquisque
propria corporis, siue bonū
siue malū. Summatim ergo,
quid utilitatis cōsequimur se-
cundū Scripturā bene operā-
do? DISCIPVLVS.

Bonis operibus cōsumma- Iac. 2.
tur fides nostra. Bonis operi- 1. Th.
bus accrescit iustitia nostra. 4
Bonis operibus diuites effici 1 Th.
mur coram Deo. Bonis ope- 6
ribus armamur aduersus ho- Eph. 4
stes animæ. Bonis operibus
reddit Deus coronam iustitię Mat. 5
brauium superne vocationis, 2. Th.
& mercedē copiosam in celis. 4. &
Ro. 2.
Denique propter bona opera,
dat Deus vitā æternam, & ad
iudicat Christus electis suis
regnum à Deo patre paratū Mat.
à constitutione mundi. Itaque 25.

I. bonis

DE VIRTUTIBVS.

bonis operibus nostris comē-
quimur vberimum fructum
salutis. Propter quod & ratio
meriti eisdem iustissime tri-
buenda est.

DE ORATIONE, IE-
iunio & Eleemosyna.

MAGISTER,

QVaro modò quæ sunt illa
bona opera, quorū est pro
ceteris eximia comēdatio in
Scripturis? DISCIPV.
Inter hæc obtinēt hāud quā-
quam infimū locū, Oratio,
ieiuniū, & Eleemosyna, potius
mū verò simul iuncta, Dicit
enim Angel⁹ Domini ad To-
biam, Bona est oratio cū iei-
nio & eleemosyna. Quoniam
eleemosyna (maximè oratio
& ieiunio suffulta) à morte li-
berat, & ipsa est que purgat
peccata, & facit inuenire vitam æternam.

Mat.

6.

Tob.

12.

eternā. Ad hęc Christ⁹ vt ostē Mat.
deret nobis fructū, decorēq; 4.
horū operum, ieiunauit ipse
quadraginta diebus, & toti-
dē noctibus, & subinde erat
pernoctans in oratione Dei.
Dedit quoq; nō solū bona ex-
terna in eleemosynā, sed etiā
corpus suū, ac animā, & san-
guinē cordis in redēptionem
pro multis. MAGISTER.

Nec solū fecit hęc Chri-
stus, sed & studiosē docuit ie-
iuniū, orationē, eleemosynā,
vt sunt permagni apud Deū
patrem meriti, ita oportere q̃
purgatissima esse à toxico in-
anis gloriæ. Matthæi. 6.

De Operibus misericordiæ.

MAGISTER.

Quid autem de operibus
misericordiæ dicendum
censes? DISCIPVLVS.

I ij.

DE VIRTUTIBVS

Mat. 25. Quod sint septem, iuxta enar-
rationē Scripturæ sacrę vide-
licet, Pascere esurientē. Pota-
re sitientem. Colligere hospi-
tem. Operire nudū. Visitare
infirmum. Redimere seu sola-
ri captiuū. Sepelire mortuum
desolatum. Quę sanē in homi-
nem Christianum collata pie-
tatis studio, haud secus assi-
mat Christus, quā si in suam
personam collata essent.

MAGISTER.

Præter hæc autem opera mi-
sericordiæ corporalis, sunt ne-
& alia opera misericordię spi-
ritualis, nō minùs pia, Deo
grata, quā illa?

DISCIPVLVS.

Rom. 15. & Sunt, nempe patienter ferre
Col. 3 infirmitatem fratris. Consilio
Ec. 5. iuuare dubitantem, animoq;
Pro. 7 perplexum. Docere ignoran-
tem

AC VITIIS. 99

tem siue errantem. Consolari
afflictum, tristem, vel pusilla- Gal. 6.
nimem. Corripere peccatē, 1. Th.
priuatum priuatē, publicum 5.
verò publicē. Remittere offē- Mat.
sam delinquenti in nos. Ora- 18.2
re pro persecquentibus & ca- Mat. 5
lumniantibus nos.

De Peccato & Peccati diuisione.

MAGISTER.

Profectò haud quaquā seg-
niter operam nauasti in do- 1. 18.
ctrina virtutū, bonorūq; ope-
rum. Inquiram igitur an pari
modo profeceris in cognoscē
dis vitijs virtutibus cōtrarijs.

DISCIPVLVS.

Placet.

MAGISTER.

Quid peccatum?

DISCIPVLVS.

Peccatū, inquit Apostolus, 1. Co.
est stimulus mortis. Quia si- 15.
cut sti-

DE VIRTVTIBVS.

cur stimulus feriens interio-
ra hominis occidit corpus,
ita peccatū transiens ad con-
sensum hominis interimit
animam. Quemadmodum dicit
Sapiens, Homo per mul-
tiam occidit animam suam.

Sap.
16.

MAGISTER

Quis igitur finis peccati
DISCIPVLVS.

Et finis peccati mors, & stig-
ma peccati mors. Adeo
omnibus suis studijs, ad in-
structionibus, laboribus per viam
difficiles ad multam vsq; labo-
rū tudinē nō aliud inueniat, nisi
aliud etiam mereatur peccati
torquā mortem.

MAGISTER.

Interea autem & colligit the-
sauros auarus, & explet suam
voluptates libidinosus, & alius
peccator in alijs suis potest
turbatur delin-

tur desiderio.

DISCIPVLVS.

Ad tempus quidem. At illud tempus, cōparatione æternitatis, vix momentum dici meretur, cui mors continuò succedit: mors, inquam, corporis, mors animæ, mors prima, mors secunda, mors denique æterna: qua semper ita moriētur peccatores, vt moriendi finem nunquam accipiant.

MAGISTER.

Hæcine secum adfert omne peccatum?

DISCIPVLVS.

Hucusq; de peccato mortali (quòd propriè peccati appellationem possidet) locuti sumus. MAGISTER.

An igitur plura sunt peccatorum genera?

DISCIPVLVS.

Omni-

DE VIRTUTIBVS.

Omnino. Est enim peccatum
Originale, peccatum Mortale,
peccatum Veniale, vnūquodque
q; ab alijs specie distinctum.

MAGISTER.

Quid Originale peccatum?
DISCIPVLVS.

Quod origine contrahitur,
non propria voluntate com-
mittitur, quo nascimur om-
nes filij iræ: etiam infantes
nini diei super terram.

MAGISTER.

Quid peccatum mortale?
DISCIPVLVS.

Voluntaria præuaricatio le-
gis, siue commissione fiat, siue
omissione. Ideo mortale dicitur,
quia mortē in animam indu-
cit, & æternæ mortis punitione
dignū facit. Quæ si nō adfe-
rat secū, mortale dici non de-
bet.

MAGISTER.

Quid

Quid peccatum Veniale?

DISCIPVLVS.

Malefactum, leue tamen veniaq; dignum, vt sunt mendacia citra perniciem, verba ociosa, ineptæ letitiæ, & alia ex surreptione: vel citra plenam animi deliberationem facta.

MAGISTER.

Multa ne sunt peccata mortalia, an vnum duntaxat?

DISCIPVLVS.

Dicere tantum vnum esse peccatū mortale damnās hominē, videlicet infidelitatem, ipsa absurditate absurdius est, Quādoquidē Apostolus Corinthijs scribēs enumerat decem diuersa peccata, pronuntiās simul de eisdem, quod qui eiusmodi infecti sunt, regnū Dei nō possidebunt. Item scribens Galatis enumerat. 17.

I v. pec-

DE VIRTUTIBVS.

Gal. peccata, De quibus prae-
vobis(inquit) sicut & nunc
dico, quoniam qui talia agunt,
regnum Dei non consequentur.

**Apo.
vlt.**

Ioannes in Apocalypsi dicit
Foris, hoc est, extra caelestem
Hierusalem, canes, id est, im-
di, & malefici, & impudici,
homicidae, & idolis seruientes,
& omnis qui amat & facit
mendacium. Itaque varia sunt & mul-
tiplicia peccata, quae excludunt
a caelesti beatitudine, et
neque damnationi immerguntur.

DE SEPTEM PECCATIS

tis mortalibus.

MAGISTER.

Assignantur ne vulgo septem
peccata Mortalia?

DISCIPVLVS.

Assignantur, nempe Superbia,
Invidia, Ira, Acedia, Auaritia,
Gula, Luxuria siue libidinis.

bido. Sed hæc magis propriè
capitalia peccata dixerimus,
quod fontes sint & scatutigi-
nes omniū peccatorū. Quic-
quid enim est criminis, aut
sceleris, aut delicti, ex quo piā
istorū velut matrice sua nasci-
tur, atq; habet vnūquodq; di-
storū suas soboles matre non
indignas. MAGISTER.

Videlicet.

DISCIPVLVS.

Superbia gignit de se inobe-
dientiam, Iactantiā, Hypocri-
sim, Cōtentionē, Pertinaciā,
Discordiā. Nouitatis præsum-
ptionem, & Hæresim. Inuidia
verò, Odium, Susurratiōē,
Detractionem, Exultatiōē
in infortunijs proximi, Affli-
ctionem in prosperitate eius.
Ira suscitatur Rixas, Cōtumeli-
as, Clamorem, Indignatiōē,
Tumo-

DE VIRTUTIBVS.

Tumorem mentis, Blasphemias, Acedia generat pusillanimitatē, Desperationem, Torporem circa præcepta, Aversionē à Deo & Superioribus, Vagationem mētis circa illicita, multasq; carnis abominations. Auaritia procreat Proditiones, Fraudēs, Fallacias, Periurium, Inquietudinē, Violentiam, Inclementiā erga mīseros, Obturationē aurīū erga clamorem pauperū. Gula parturit Crapulas, Prauas concupiscentias, Vinolentiam, Ineptas lætities, Stultiloquium, Scurrilitatem, Immunditiā, Sēsuum hebetationē. Luxuria gignit Cæcitatem mentis, Inconsiderationem, Inconstantiam, Præcipationem, Amorem sui, Odium Dei, Affectū præsentis sæculi, Horrorē vel Despe-

Desperationem futuri.

MAGISTER.

Hæc passim & palam suis depingit coloribus Scriptura sacra per omnem ferè locum.

DE PECCATIS

clamantibus in cœlum.

MAGISTER.

Peccatorum insuper clamatum in cœlum an memineris?

DISCIPVLVS

Nominatim, Primum enim est Homicidium voluntarium eius qui natura frater est, & tanquam frater tractari debuerat. De quo dicit Dominus, **Gen. 4.** Cain quid fecisti? Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra: Secundum est Sodomiticum illud peccatum, de quo rursum dicit Dominus, Descenda & **Gen. 18.** videbo num clamorem qui venit ad me opere complerint.

Tert-

DE VIRTUTIBVS

- Exo.** Tertiū est oppressio pauperū,
27. de quo & illud, Vociferabun-
tur ad me, & exaudiā clamo-
rē eorū, & indignabitur furor
meus. Quartū, merces opera-
riorū derenta siue fraudata,
Iac. 5. de quo diuus Iacobus, Ecce
(inquit) merces operariorū,
quæ fraudata est à vobis cla-
mat, & clamor eorū in aures
Domini Sabaoth introiuit.

MAGISTER

Itaq; filii, abstine, potissi-
mū à talibus, ne & furor Do-
mini accendatur cōtra te per
clamorem eorum.

De Peccatis in Spiritum Sanctum.

MAGISTER.

- Mat.** **P**Onit Saluator velut regu-
12. lā quandā, dicens, Qui pec-
cauerit in Spiritū sanctū, non
remittetur ei, neq; in hoc sa-
culo neq; in futuro. Quæ igitur

tur sunt peccata in Spiritum
sanctū? DISCIPVLVS

Primū est, Desperatio impe-
trandæ veniæ. Secundū, Præ-
sumptio impunitatis. Tertiū,
Impugnatio agnitæ veritatis.
Quartum, Inuidia frater-
næ gratiæ. Quintum, Obsti-
natio. Sextum, in finē vsq; Im-
penitentia. Primò peccau-
erunt Cain & Iudas. Secundò
peccauerūt Alexander & Hy-
menæus. MAGISTER.

Et quotquot blasphemantes
asseuerāt mala opera ni-
hil obesse, modò fidē retine-
as. DISCIPVLVS.

Tertiò peccauerunt Iudæi as-
scribentes miracula Christi Mat.
Beelzebub demoniorū prin-
cipi per meram malitiā, con-
tra agnitam veritatem.

MAGISTER.

Peccāt

DE VIRTUTIBVS

Peccāt similiter eodē peccato hæretici, qui vel vëtris, vel glorię causa docēt cōtra veritatem sibi agnitam.

DISCIPVLVS.

Quartò peccauit Saul in Dauidē, MAGISTER.

Ioan. 15. Iudæi quoq; in Christum, ipso dicēte, Et viderunt, & oderunt, & me, & patrem meum.

DISCIPVLVS

Quintò peccauit impiissimus Pharaō, cuius obduratū cor nec monitis Dei, nec mādatis, nec signis, nec minis emolliri potuit. Sextò peccantōnes qui ne morte quidē imminēte pœnitere volūt, aut alioqui ipsi sibi vitā adimunt.

MAGISTER.

Pro quibus haud quaquām orandum est post mortē, dicēte Ioā. 5. Est peccatū ad mortem

tem, nō pro illo dico vt roget
quis.

De peccatis alienis. 29

MAGISTER.

Nonne homo fit aliquando
peccati alieni particeps,
etiā si facti patrator nō exist-
at.

DISCIPVLVS.

Fit, idq; nouē modis, Primò
cōsilio. Secundo iussione. Ter-
tiò cōsensu. Quartò adulati-
one. Quintò receptatione.
Sextò participatiōe. Septimo
silentio. Octauo nō obsistēdo
Nono, nō manifestando. Qui-
bus modis culpam malefacti
quod ab alio committitur in
nos trāsferimus, iuxta illud
Apostoli, Nō solum digni sunt
morte qui faciunt, sed etiam
qui cōfētiūt faciētibus, prop-
ter quod & appellātur pecca-
ta aliena.

Ro. 1.

mag-

DE VIRTUTIBVS.

MAGISTER.

Psal
18 Rectè, ideoque debemus sub
inde deprecari Dominum, di
cetes, Ab occultis meis mun-
da me, & ab alienis parce ser-
uo tuo Domine.

DE QVINQVE SEN-
sibus exterioribus.

MAGISTER.

DE sensibus exterioribus ni-
hil interrogādū puto: om-
nia enim tenes ad vnguem.

DISCIPVLVS.

Etenim quinq; sūt, videlicet,
Visus, Auditus, Gustus, Odo-
ratus, Tactus, per quos (teste
Hierimiam) tanquā per fene-
stras quasdā ingreditur ad ani-
mam peccatum, & per pecca-
tum mors.

MAGISTER.

Quemadmodum docet Salua-
tor per oculos ingredi ad cor
nostrum

nostrum adulterium dicens,
Qui viderit mulierem ad cō- Mat. 7
cupiscēdum eam, iam mœcha
tus est eam, in corde suo.

De Quatuor nouissimis.

MAGISTER.

Verū quę sint quatuor no-
uissima semper memoran-
da?

DISCIPVLVS

Primum est dies mortis : qua
ut nihil certius, ita nihil est
horæ eius incertius. Secundū,
dies iudicij extremi : quod ve-
niendo veniet semel ac simul
super omnes homines qui
sunt, fuerunt, vel erunt. Terti-
um, dānatio ad æternum sup-
plicium : à quo nulla vnquam
est redēptio. Quartum, beati-
tudo regni cælestis quæ neq;
gaudij habet, neq; gloriæ fi-
nem.

MAGISTER.

De his autem nouissimis ni-
hil ne

DE VIRTUTIBVS.

hil ne cōmemorat Scripturā

DISCIPVLVS.

Eccl. 7 Vtiq; & sanè sententiā mar-
more & auro dignissimam, di-
cēs, In omnibus operibus tu-
is memorare nouissima tua,
& in aternū nō peccabis.

MAGISTER.

Quā gaudeo, Deus bone, &
totus exulto quòd te, fili mi,
tam memorem, tamq; Christi
anè institutum inueniam.

DISCIPVLVS.

Tuum est, domine, tibiq; vni
secundum Deum debeo quic-
quid in me rectæ institutionis
inuenisti, Sed quid retribuā tū
tę tuæ erga me beneficentiæ?

MAGISTER.

Nihil. Equidem nō aliud pe-
to, quàm vt ij qui ex hoc nost-
ro labore proficient, studeant
numē diuinum mihi præsens
pro-

AC VITIIS.

107

propitiumq; reddere suis ora
tionibus: in primis autem tu
qui me docentem audisti.

DISCIPVLVS.

Faciam sedulo, pro mea qui
tem parte.

MAGISTER.

Bona fide?

DISCIPVLVS.

Etiam mente deuotissima.

MAGISTER.

Abundè satis feceris.

V A L E.

